

7-Mavzu: Mehnatsiz taxt kelmas

Dars maqsadi:

- Abdulla Avloniyning “Bolari bilan pashsha” hikoyasi mazmuni bilan tanishtirish;
- mehnat qilishning inson hayotidagi o‘rni haqidagi tushunchalarini boyitish;
- tinglab tushunish malakasini shakllantirish.

Tayanch so‘zlar: bolari, pashsha, mehnatsevarlik.

Didaktik materiallar: mavzuga mos rasmlar.

Darsning borishi:

I. Darsning kirish qismi. (3 daqiqa)

Darsni tashkillashtirib olish.

Faollashtiruvchi mashqni o‘tkazish. *Maqolni davom ettiring.*

Mehnatdan kelsa boylik,

II. O‘tilganlarni takrorlash. (8 daqiqa)

“Manguga muhrlanganlar yodi” matnni o‘qitiladi.

III. Darsning asosiy qismi. (28 daqiqa)

Amaliy topshiriq: Mehnat so‘zi bilan birikma hosil qiling.

(Qanday) mehnat?

Muhokama uchun quyidagi savollar tavsiya etiladi:

1. Mehnat qanday bo‘lishi mumkin?
2. Mehnat qilish deganda nimani tushunasiz?

Mavzuni tushuntirish.

Suhbat o‘tkaziladi.

- *Bolari va pashshaning o‘xshash va farqli tomonlarini ayting.*

O‘quvchilarning fikri tinglanadi va to‘ldiriladi.

Abdulla Avloniy.

Matn ustida ishlash. Masal muallifi haqida qisqacha ma'lumot beriladi.

Abdulla Avloniy o'zbek milliy madaniyatining mashhur vakillaridan biri ma'rifatparvar shoir, jurnalist, olim, davlat va jamoat arbobidir. Avloniy maktablar ochgan va ko'plab darsliklar yozgan.

Abdulla Avloniyning "Bolari bilan pashsha" masalni zanjir usulida o'qitiladi. Matn yuzasidan savollarga javob beriladi.

1. Pashsha yo'lda nimani uchratibdi?
2. Ayting-chi, pashshaning yashash tarsi qanday ekan?
3. O'ylab ko'ring, nima uchun arini insonlar maqtashar ekan?
4. Masalning xulosasini qanday tushundingiz? Fikringizni bildiring.

Matndagi notanish so'zlar yuzasidan lug'at ishi o'tkaziladi.

Mum – asalari o'zi ishlab chiqarib, o'ziga uya quradigan saqishsimon modda.

Bol – asal.

Birodar – o'rtoq, og'ayni.

Mashaqqat – qiyinchilik, zahmat.

Lazzat – maza, ta'm

Maqbul – ma'qul ish.

Xorlik – kamsitilish

Masal janri haqida qisqacha ma'lumot beriladi.

Masal axloqiy mazmunni kinoyaviy obrazlar orqali aks ettiradigan badiiy asardir. Masalda inson xarakteriga xos xususiyatlar kinoyaviy obrazlar - hayvonlar, jonivorlar va o'simliklar dunyosiga ko'chiriladi. Ko'pincha masalning kirish qismida, ba'zan oxirida qissadan hissa, ya'ni ibratli xulosa chiqariladi.

Masalni rollarga bo'lib o'qitiladi.

Mashq daftari bilan ishlash.

Masalni tahlil qilinadi.

Darslikdagi topshiriqlar bajariladi. Mehnat haqida maqollarni o'qing.

Mehnat qilib topganing qand-u asal totganing.

Mehnat baxt keltirar.

Siz yana qanday maqollarni bilasiz?

Topishmoqning javobi topiladi.

Erta bilan turadi,
Gul changini yig'adi.
Bol tayyorlab insonga,
Mehnatdan hech tolmaydi.(Asalari)

Bahor-u yoz va kuzda,
Ko'ramiz hamma joyda,
Mikroblarni tarqatar
Keltirib bizga zarar. (Pashsha)

IV. Darsni yakunlash va baholash. (4 daqiqa)

- "Bolari va pashsha" masali nima haqida ekan?
- Hikoyadan qanday xulosa chiqardingiz?

V. Uyga vazifa. (2 daqiqa)

Masalni o'qing va mazmunini so'zlab bering.

8-Mavzu: Yuksak ma'naviyatli avlod

Darsning maqsadi:

Anvar Obidjonning "Yuksak ma'naviyatli avlod" she'ri bilan tanishtirish;
Ilm o'rganishning kundalik hayotdagi o'rnini tushuntirish;
Bog'lanishli nutqini o'stirish, fikrlash qobiliyatini shakllantirish.

Tayanch so'zlar: avlod, ishonch, faxr tuyg'usi.

Didaktik materiallar. mavzuga mos rasmlar.

Darsning borishi:

I. Darsning kirish qismi. (3 daqiqa)

Darsni tashkil qilish.

Faollashtiruvchi mashq:

"Adashgan so'zlar" mashqi.

So'zlarni o'z o'rniga qo'ying va maqolni o'qing.

BILGANING TOSHGA YOSHLIKDA YOZGANING